

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 105 M
Z dostawą w miejscu
lub przesyłką poczt. 115 M

Za 1 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 210 M
Z dwurazową dostawą
w miejscu lub przesyłką pocztową . . . 230 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁEM

CENA NUMERU POJEDYNCZEGO

5 Mk.

GAZETA

PORANNA

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna”)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokół 4/1 Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-taj rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny nr. 15

Nr. 5737.

Lwów, czwartek 17 marca 1921

Rok XII

Moskwa poleca Joffemu przyśpieszyć pokój! Niesłychana burza w Sejmie.

Moskwa poleca Joffemu jak najszybsze zawarcie pokoju i upoważnia go do wszelkich ustępstw.

Warszawa, 16. marca.

(Telef.) (m) Z Rygi telegrafują: W związku z wypadkami w Kronsztadzie Joffe otrzymał z Moskwy iskrówkę, zalecającą mu

jak najszybsze zawarcie pokoju. Iskrówka daje Joffemu zupełne pełnomocnictwo do wszelkich ustępstw.

PARĘ TYLKO JESZCZE GODZIN PRACY.

Ryga, 15 marca.

(EE.) Posiedzenie komisji redakcyjnej rozpoczęte w poniedziałek wieczorem, zakończono o 4 nad ranem. O godz. 1. po południu we wtorek przewodniczący Joffe w zakończeniu oświadczył że pozostało parę godzin pracy do końca.

WARTOŚĆ TABORU KOLEJOWEGO ZWRÓCONEGO POLSCE.

Warszawa, 16 marca.

(Telef.) (m) Z Rygi telegrafują: Wartość całego

go taboru, za który ma Rosja Polsce zapłacić, ustalono na 20,000,000 rubli w złocie. Obie strony zobowiązują się poza tym zwrócić sobie nawzajem mienie rzeczne i zarządy budowy dróg.

WŁADZE ŁOT. WEZMA UDZIAŁ W PODPISANIU TRAKTATU.

Warszawa, 16 marca.

(Telef.) (m) Dzienniki ryskie podają, że w urzędowym podpisaniu traktatu pokojowego wezma udział także władze łotewskie.

Sytuacja w Rosji niezmienną.

WALKA ARTYLERYJSKA PETERSBURGA Z KRONSZTADEM TRWA DALEJ.

Kopenhaga, 15. marca.

(PAT.) „Berlingske Tidende” donosi z Helsingforsu, że w niedzielę rano podjęto na nowo walkę artyleryjską między Petersburgiem a Kronsztadem. Sytuacja jest niezmienną.

RADIODEPESZA KRONSZTADU DO WSZYSTKICH.

Helsingfors, 15. marca.

(EE.) Powstańcy wysłali następującą radiodepeszę z Kronsztadu: d. 14. bm. g. 11 przedpoł.: „Do wszystkich redakcji dzienni-

ków europejskich! Kronsztad chce, żeby cały świat wiedział, za co wojują obrońcy Kronsztadu. Żołnierze i robotnicy zapraszają przedstawicieli wszystkich państw. Komuniści boją się, żeby świat nie dowiedział się prawdy, dlatego nie pozwalają nikomu wyjeżdżać z Rosji. Przrzekamy wszystkim, którzy przybędą do Kronsztadu zupełne bezpieczeństwo”.

KONFERENCJA KOMUNISTÓW ODROZCZONA.

Moskwa, 15. marca.

(PAT.) Wczorajsza konferencja komunistów została odroczone na czas nieograniczony.

BURZA W SEJMIE.

Trzecie głosowanie nad konstytucją.

219 POSIEDZENIE SEJMU.

Warszawa, 15. marca, godz. 4.30.

(PAT.) Po odczytaniu interpelacji marszałek zawiadomił Izbę, że przystępuje do dalszego cą-

gu trzeciego czytania ustawy o konstytucji Rzeczposp. Po przemówieniach p. ks. Maciejewicza i p. Czajńskiego 180 głos. przeciw 167 uchwalono zamknięcie dyskusji.

Z kolei p. Dubanowicz zbijał zarzuty, podnieszone w czasie dyskusji przeciw poszczególnym artykułom konstytucji. Przemówienie kilkakrotnie przerywane ogólną wrzawą, zakończył mowca wyjaśnieniem poszczególnych poprawek stylistycznych i językowych.

P. ks. Okuła składa deklarację stronnictwa radykałnego chłopskiego przeciw konstytucji.

Marszałek przypomina, że w trzecim czytaniu nie głosuje się nad poszczególnymi artykułami, lecz nad całością ustawy, po poprzednim głosowaniu nad poprawkami.

P. Moraczewski wnosi w formie wniosku nagłego, aby najpierw głosować nad poprawką do art. 126

w sprawie zmiany konstytucji, zaznaczając, że zależy nam na tem, aby ta uchwała dostała się do wiadomości ludu górnośląskiego jeszcze przed 20-tym bm.

W głosowaniu wniosek p. Moraczewskiego odrzucono 200 głosami przeciwko 190 (wrzawa, tupanie i bicie w pulpity).

Marszałek: Jak widzę, panowie nie orientujecie się co do powagi chwili.

P. Debski żąda ze względu na wytworzoną sytuację przez odrzucenie wniosku p. Moraczewskiego, przerwania posiedzenia na pół godziny.

Marszałek zarządza przerwę. Po przerwie posiedzenie rozpoczęło się o godz. 8 min. 5 wieczorem. Przystąpiono do głosowania nad poprawkami.

Poprawkę Związku postów narodowości żydowskiej, żądającą wstawienia do ustawy słów: „wyznaniom i narodowościom swobody rozwoju” odrzucono.

P. Kiernik przemawia w sprawie formalnej i stawia wniosek, aby przed przystąpieniem do artykułu 3-go głosowano nad art. 126.

Marszałek odczytuje art. 33 regulaminu obrad sejmowych, wedle którego wniosek formalny raz odrzucony, nie może już być drugi raz postawiony w ciągu tego samego posiedzenia.

P. Kiernik zaznacza, że jakkolwiek pan marszałek ma rację, cytując ten przepis regulaminu, lecz w obecnej chwili wniosek ten jest już innym wnioskiem.

Marszałek: Moge od przepisów regulaminu odstąpić tylko wtedy, gdy nikt przeciwko temu nie zaprotestuje. Pamiętaj jednak na prawicy odzywają się głosy nie! — przegonić głosowanie

tyko do art. 34, nie tykając sprawy senatu i prezydenta, co pozwoli jutro powtórzyć wniosek na początku posiedzenia. Następnie otwiera głosowanie nad artykułami.

P. Diamond: Proszę o głos w sprawie formalnej. (Wrzawa na prawicy).

P. Czapiński żąda imennego głosowania, oraz wywoływania nazwisk.

Marszałek oświadcza, iż takie głosowanie jest niedopuszczalne i zarządza imienne głosowanie, oraz kartki.

Wynik głosowania był następujący:

179 głosów za, a 191 nie.

Jedna kartka nieważna, bo było na niej słowo: tak i nie.

P. Barlicki żąda gwarancji dającej bezwzględ na pewność, że głosowanie zostało dobrze przeprowadzone.

Marszałek: Ja sam głosowania nie przeprowadzam, tylko sekretarze. Jestem obowiązany trzymać się regulaminu, a regulamin, tego, czego żąda p. Barlicki, nie przewiduje.

Przystąpiono do drugiej poprawki art. 3, która również ma tylko redakcyjne znaczenie.

P. Putek żąda rozbięcia tej poprawki na dwie względnie na 4 części.

P. Stapiński żąda imennego głosowania.

Marszałek: Kto popiera te wnioski? (wstaje lewa połowa Izby. — Na prawicy brawa).

P. ks. Lutostawski: To jest pomoc dla Górnego Śląska, to jest wyjście do zbawienia ojczyzny. (Inne głosy: żydowski pacholki). Wywiązuje się kłótnia bójką między posłem Bryłem a Bresińskim.

P. Hryckiewicz: To jest Targowica.

P. Plerzyk: Wy jesteście zdrajcami. (Wielka wrzawa). Posłowie skupiają się w

środku Izby między ławami.

P. Marweg do prezydenta Witosa: Tak się broń Śląska, panie prezydencie gabietu. W Berlinie będzie jutro wielkie święto. (Wrzawa powoła cichnie, posłowie odwróci kartki).

Wicemarszałek ks. Stychel: Wynik głosowania

179 głosów tak, a 190 nie.

Tem pierwszą część drugiej poprawki do art. 3 odrzucono. Wobec tego odpada i część druga. Trzecią poprawkę do art. 3 odfinje. Do art. 4—7 poprawek nie było.

P. Czapiński stawia wniosek skreślenia art. 8.

P. Moraczewski: Wnoszę głosowanie imienne nad tem.

Wicemarsz. p. ks. Stychel zwraca uwagę, że zgodzono się na to, iż żadnych nowych poprawek stawiać już nie wolno.

P. Stapiński: Są poprawki trojaktęgo rodzaju: merytoryczna, zawarte w „broszurze“, przewidziane uchwałą konwentu seniorów i wyraźnie przewidziane przez referenta o skreślenie całych artykułów lub też części artykułów (p. Lutostawski: są w druku) i dlatego ani przed dzisiejszym posiedzeniem nie stawialiśmy żadnych ważnych poprawek na skreślenie, albowiem p. Dubanowicz zaznaczył możliwość zgłaszania ich na plenum, ani nie przewidywaliśmy takiego sposobu interpretowania.

Wicemarsz. ks. Stychel: W poprawkach drukowanych już po oświadczeniu p. referenta, są wnioski o skreślenie, a zatem panowie zaniechajcie zgłosić swoje wnioski pod tym względem.

Posiedzenie trwa dalej.

Prawica zwycięża głosami Niemców.

Warszawa, 16. marca.

(Telef.) (m). Jeżeli ktokolwiek przypuszczał, że prawica chcąc uniknąć przed plebiscytem górnośląskim gorszących scen w Sejmie, okaże skłonność do pozornych przynajmniej ustępstw, mógł się już wczoraj rano przekonać, iż nadzieja ta jest złudna.

Dla kompromisu bowiem niepotrzebne facygowano dostojnego Romana Dmowskiego z Poznania i sędziwego Dawida Abrahamowicza.

Komplet na sal sejmowej był nadzwyczaj liczny, ogółem zjawili się bowiem 390 posłów na 412 ogólnej liczby członków.

Prawica dysponowała 200 głosami przeciwko 190 głosom lewicy.

Stosunek ten cyfrowy ujawniał się podczas głosowania nad wnioskiem p. Moraczewskiego, który domagał się, aby art. 126 dotyczący rewizji konstytucji poddano pod głosowanie na samym początku.

Odrzucenie tego wniosku przy pomocy Niemców poznańskich i P. K. P. było hasłem do obstrukcji. Na razie ograniczyła się ona tylko do bicia w pul-

pity, tupania nogami i okrzykami. Tylko p. Perl wydobywszy trąbkę, wygrywał na niej futurystyczne melodie. Interwencji prezesa Dębskiego udało się przeciw uzyskać przerwę godzinną, aby umożliwić klubom centrowo-lewicowym porozumienie się w sprawie dalszej taktyki.

W międzyczasie po otrzymaniu od K. P. K. przyrzeczenia, że wniosek o pierwszeństwo dla głosowania nad art. 126 otrzyma poparcie mmo wywodów przekonujących p. Kiernika, marszałek się temu wnioskowi sprzeciwił, ze względów regulaminów nie chcąc ponownie poddać głosowaniu na tem samym posiedzeniu wnioskowi poprzednio już odrzuconego. Wobec tego lewica postanowiła obrzydzić Izbie dalszą pracę. Przerzucono się do obstrukcji parlamentarnej i rozpoczęła się długa a nużąca procedura głosowania imennego kartkami i przez wychodzenie drzwiami. W ten sposób nastąpiło

zawieszenie broni do następnego posiedzenia, na którym przyjdzie do głosowania nad wnioskiem o pierwszeństwo dla art. 126 konstytucji.

KARYGODNE NIEDBALSTWO PP. DMOWSKIEGO I PADEREWSKIEGO.

Warszawa, 16 marca.

(Telef.) (m) „Kurier Poranny“ w artykule wstępnym pt.: „Kraków i Lwów nie należy do Polski“ stwierdza, że wskutek karygodnego zaniedbania, jakiego się dopuścili podczas konferencji paryskiej pp. Dmowski i Paderewski nie postarano się o żaden artykuł, mocą którego b. Królestwo Galicji weszłoby nietylko faktycznie, ale i formalnie w skład Rzeczypospolitej. Tylko dlatego, że zaniedbano dopilnować tej formalności, generalny sekretarz Ligi Narodów p. Eric Drumond, który jest zdeklarowanym przeciwnikiem Polski, mógł sobie pozwolić na tego rodzaju akt, jak oświadczenie, że Galicja wschodnia nie należy do państwa polskiego. Wprowadzić Lwowa i Galicji wschodniej nietylko nie potrzebuje dyplomacya wyszachrowywać dla Polski, ale dyplomacya nasza musi jak najprędzej i najskuteczniej sprawę tę załatwić.

Rozmaitości telegraficzne.

(Telef.) (m) Polsko-gdańskie rokowania gospodarcze wznowione będą dnia 21. bm.

(Telef.) (m) Izidor Peplowski naczelnikiem urzędu węglowego. Jak słyhać, naczelnikiem państwowego urzędu węglowego ma zostać z powrotem były minister pracy p. Izidor Peplowski.

(Telef.) (m) Koncesja na sprzedaż biletów kolejowych we Lwowie. Lwowski „Ziemski Bank Kredytowy“ uzyskał od rządu koncesję na sprzedaż biletów kolejowych zwyczajnych i okrężnych do wszystkich miejscowości w państwie. Koncesję tę wykonywać będzie specjalne Towarzystwo „Orbis“.

(EE) Ruch parcelacyjny na kresach. W powiatach włodzimierskim i łuckim na Wołyniu zauważać się daje niezwykłe ożywienie ruch parcelacyjny. Obszary 20—40 morgowe prawie wyłącznie nabywają właściciele z Kongresówki i Małopolski.

(PAT) Zjazd zdrojowisk. Ministerstwo zdrowia publ. organizuje w dniu 17. bm. zjazd przedstawicieli Polskich zdrojowisk, uzdrowisk, kąpielisk i letnisk.

(Telef.) (m) Protestująca nota niemiecka. Z Berlina donoszą, że rząd niemiecki przesłał Lidze narodów notę, protestującą przeciwko sankcyom, stosowanym przez rządy ententy.

(PAT)Ks. Daniłto Czarnozórski zrezygnował z tronu na rzecz Michała, pierworodnego syna zmarłego króla Mirki.

(PAT). W Dublinie powieszono 6 senneterów.

(EE) Paczka dynamitu w kolumnie zwycięstwa. Dnia 13 bm. około południa policya wykryła wewnątrz kolumny zwycięstwa w Berlinie, obok parlamentu paczkę 6 kg. dynamitu z lontem, w innych dzielnicach policya udaremniła planowane zamachy. W związku z tem aresztowano 6 członków stowarzyszenia, mającego za zadanie wysadzenie w powietrze wszystkich pomników w Berlinie, w szczególności zaś pomników wybitnych osobistości politycznych.

Z DNIA.

PRZEDWIOSNIE.

Słońce grzeje coraz mocniej,
Woń upojna płynie z lasów.
Wiosna ch dzi mi po kościach
Jak za dawnych dobrych czasów.

Choć czterdziątka nas przytłacza
W żyłach mamy krew nie wodę.
Słyszę jak pękają bazy
I dziewczęce piersi młode.

Burkieciki dwa śnieżyczek
Dziś kupiłem pokrytomu
Zapomniałem w tym momencie,
Ze ich postać nie mam komu.

Dalek w prcie, w las, na łąkę,
Gdzie strumienia dawno szmerel
Zamiast wódki, pijmy słońce,
Które nam nie psuje nerek.

Może to ostatnia wiosna,
Którą los nam przykutulał,
A za rok na naszym grobie
Wiatr wiosenny będzie hulał

A więc nie bój się dziewczyno
Mnich smutnych lat czterdziestu,
Ale podaj mi swe usta
Bez wahania i protestu.

Słwy włos na mojej skroni
Nie wywoła żadnych kwasów.
Wiosna chodzi mi po kościach
Jak za dawnych, dobrych czasów.

Remil

NADESLANE.

DZIERŻAWA! 10191

Poszukuje się dzierżawcy na duży staw kąpielowy z kabinami męskimi i damskimi, łodziarni i t. p., blisko stacyi kolej elektr. we Lwowie. Ewentualnie też z około 6 morgami ornej ziemi i łąk, stajnią, tudzież dużym sadem owocowym. Reflektanci; zechcą pisemnie podać swoje adresy do biura dzierżawców i ogłoszeń Brücka, we Lwowie, ul. Kościuszki 1. 2, pod szyfrą „Staw“.

Podziękowanie. 10221

Niniejszem składam serdeczne podziękowanie JW. Panu Drowi A. Rubinowi (ul. Stryjska 1. 1) za Jego pomoc lekarską i gorliwe starania, dzięki którym żona moja odżyła zdrowie po ciężkiej chorobie żołądkowej.

Krzysztof Fabian.

NADESŁANE

APOLLO TANCERZ

Kto widział ześć pierwszą znak m. tego dramatu pod tytułem ten z pewnością zechce zobaczyć drugą i ostatnią. 19188
Ażaby więc ułatwić wszystkim zobaczenie części II. ukazywać się ona będzie do s. b. w. w. w. w.

Gumowe artykuły francuskie

PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI 9451
POLICA „ALBA” LWÓW,
PERFUMERYA „ALBA” HALICKA 21.

„POLIMEX”

Polski Związek Handlowy we Lwowie, pl. Maryacki 5, komunikuje, że p. Oskar Acht przestał z dniem 23 lutego być urzędnikiem jego oddziału w Śniatynie. 10226

Ostrzeżenia!

Donosimy naszej Szan. Klienteli, że z p. Aleksandrem JAREMCZUKIEM woznym Wydziału Krajowego, zajmującym się agenturą, nie stoimy w żadnych stosunkach handlowych. 10231
Teodorowicz, Welaszczuk i S-ka Lwów.

Adwokat **Dr. Deglückter**
w Winnikach pod Lwowem. 10.90

**Wiele skąpych kobiet mamy
Skąpcem bywa także mąż
Krzyczy: Śląska nie oddamy!
A w kieszeni jego wąż.**

**Jeśli chcesz w swej własnej chacie
Spokojnego zaznać snu,
Wypuść wreszcie węża bracie
Bo cię nazwie świat ś. w.**

Nemo.

Na plebiscyt.

Lwów, 16. marca.

Na plebiscyt górnosląski złożyli w redakcy naszej:
Dochód z przedstawienia, urządzonogo przez Marylę Brodacką, Kazię Gubryniewiczówną, Basię Syniewską i Zosę Witoszyńską 683 mk.
Oddział techniczny Polsotu 500 mk.
Michnowska-Rzeszutko, artystka teatru m. ejskiego 1000 mk.

Grono nauczycielskie i dżiatwa szkoły wydz. męsk. Czackiego we Lwowie (druga składka) 4349,50
Dr. F. K. D. 150 mk.
Wanda Kossecka za bilet w loży na koncert 100 mk.
O. E. 300 mk.
Konsum urzędników skarbow. we Lwowie, Lyczakowska 2. pozostałość przy rozdaniu deputatów 716 mk.
P. Glasner 50 mk.

DR. STANISŁAW LEMPICKI.

Monumenta Poloniae Paedagogica.

(Ciąg dalszy).

Doniosłości nowego polskiego wydawnictwa nie potrzeba nawet specjalnie podkreślać. Podjęte w imię hasła: „wyjaśnić przeszłość, a przez to poierać teraźniejszość”, — stanowi błądą te nasze „Monumenta” nie tylko rzetelną pozycję w poważnym dorobku naukowym, nie tylko skupią wokół siebie rozbieżne dotąd i niewiedzące nieraz o sobie wysiłki nielicznych naszych badaczy edukacyjnej przeszłości, — ale i pod budowę nowej, własnej szkoły polskiej rzucić mogą kamień węgielny, a w każdym razie przynieść niejedną cegłę, mocną i przez przodków naszych wypróbowaną, którą mogą w tę szkołę odrodzonej Polski wielki dech przeszłości naszej edukacyjnej, poczęty niejednokrotnie z najgłębszych instynktów narodu i jego rodzonego charakteru.

Książka znakomitego znawcy dziejów Komisji Edukacyjnej, profesora Wierzbowskiego „o szkołach parafialnych (najniższych, ludowych) w Polsce i na Litwie za czasów i zje wiekopomnej Komisji, — godnie zapoczątkowała wydawnictwo „Monumentów”. Napisała przez uczynnego, przed którym warszawskie Archiwum Główne nie ma żadnych tajemnic ni skrytek, oparta na szerokim materiale rękopiśmiennym i drukowanym, przestudyowanym, w ciągu lat pracy, jak najskrupulatniej. — rzuca po raz pierwszy bujniejszy snop światła na ustosunkowanie się Komisji edukacyjnej do sprawy szkolnictwa ludowego, na powstawanie i rozwój jego w dobie istnienia sławnej naszej Magistratury szkolnej.

Praca prof. Wierzbowskiego składa się z dwóch części: pierwsza, to zwięzłe, a przecież dokładne opracowanie historii tego szkolnictwa, druga zaś stanowi alfabetyczny zbiór materiałów, wiadomości o szkołach parafialnych w Koronie i na Litwie. Widzimy tu cały warsztat autora; podziwiamy, z jak mrówczą skrętnością i niepospolitą bystrością zgromadził zewsząd budulec, z którego skonstruował następnie swój oryginalny pogląd na opracowaną kwestyę.

Wyniki, do jakich doszedł prof. Wierzbowski, są niewątpliwie bardzo interesujące. Na tle starań o szkolnictwo ludowe w Europie zachodniej, zwłaszcza w Pruszech i Austrii (których wpływ na Komisję autor nieco przecenia z uszczerbkiem dla analogicznych oddziaływań n. p. Francji), — kreśli uczony historyk przebieg i wzrost zainteresowań Komisji Edukacyjnej, idących w kierunku stworzenia polskiego szkolnictwa ludowego, pozyskania szerokich warstw chłopskich i małomieszczańskich dla oświaty i poczucia obywatelskiego. Zbudziła się ta szlachetna i mądra dążność w momencie zupełnej niemal ruiny i upadku naszego szkolnictwa parafialnego starej daty, w dobie ogromnego obniżenia poziomu umysłowego, niechęci do oświecania ludu, z trącenia i zagrabiania funduszy szkolnych, rozprószenia nauczycieli, walenia się w grzyby domów szkolnych. Z głów i serc ludzi niezwykłych i po europjsku wykształconych, owych umysłowo szczytowych jednostek ówczesnego polskiego społeczeństwa, jak Bielicki, Popławski, Andrzej Zamowski, Piramowicz, Massalski (mimo wszystko) Poniatowscy, Potoccy, Kołłątaj i inni, szły pierwsze rozważania i pomysły „edukacji wieśniaków”, „opowiadanie oświaty”. Natrafiliśmy one na rozliczne, bardzo twarde prze-

Gdy chcesz, byś humor miał stampański,
W dzień, czy w noc śpiewał pieśń: „hula-
[siusia]...
Jedz czekoladę — pyszną „FOLAŃSKI”!
Szczęście w miłości zaś da — „JAGUSIA”!
Dziwozę ci w oczy zaraz spojiera...
Do pocałunku składają usta,
Gdy jej pakietek dasz „BRYGADYERA”
Z wytwórni sławnej N. i K. JUSTA!

10249

KRONIKA.

Repertuar teatru lwowskiego:

Środa, 16 marca, o 7 wieczór „Hotender ts lacz”, opera.

Czwartek, 17 marca, o 7 wieczór „Klaudynsz” komedyja, 5-ty raz.

Biuo koncertowe M. Tuorka. W piątek 18-gi marca L. Wieczór recytatorski Kazimierzy Rychterówny. Nowy program. 10303

Dr. Klaudynsz Żyński, tak się dowiadujemy, wskutek znanych wypadków w Banku kupiectwa polskiego w Warszawie, nie przyjął nominacji na dyrektora tej instytucji.

Zagaskowe dwa trupy pod Przemyślanami Wczoraj rano doniesiono telefonem tutejszym władzom bezpieczeństwa, że onegdajszej nocy na drodze między Przemyślanami a Krosznicami znaleziono dwa trupy jakichś podróżnych mężczyzn. Trupy, mocno zmasakrowane wskazują, że oddano do nich kilkanaście strzałów rewolwerowych. Mord został popełniony w celach rabunkowych. Śledztwo w toku.

(—) Morderstwo rabunkowe pod Lwowem. Podczas śledztwa w sprawie morderstwa rabunkowego koło Dawydowa, popełnionego na osobie Piotra Guwera, inżyniera paracelacyjnego, o czem donosiliśmy wczoraj, stwierdzono, iż zabowane Guwerowi pieniądze pochodziły ze składek, zebranych w okolicznych polskich wsiach na plebiscyt górnosląski.

(—) Ogłoszenie. Wczoraj wieczorem w podwórzu szkoły im. Staszca przy ul. Skarbkowskiej z nie-

szkody: brak wystarczających funduszy (zaledwie utrzymywano z nich szkoły średnie i wyższe), niechęć stanu właścicielskiego do oświaty i szkoły, odporne i wrogie nawet stanowisko mas szlacheckich, obojętność duchowieństwa świeckiego i zakonnego, niedostatek ochotnych nauczycieli, podręczników, środków naukowych, zakorzenienie starych metod nauczania (jezuicko-pijarskich) itd. itd.

Nie mogła Komisja przewyciężyć tego wszystkiego i nie podjęła też walki. Poszła drogą kompromisu. Nie wzięła w bezpośrednie władanie wielkiej dziedziny szkolnictwa ludowego, edyż je nie stać było na to; zostawiła ją — drogą konkordatów — w rękach biskupów i plebanów, lecz czuwała — w teorii przynajmniej — nad tą sprawą, nie spuszczała jej z oka w swoich obradach, postanowieniach, zabiegach i publikacjach.

Członkowie Komisji pierwsi wysunęli kwestyę szkół „parafialnych” na arenę dyskusji w słowie i piśmie, Komisja starała się pozyskać dla niej kiez, szlachecki, potem świecki, wolaływała obywatelstwo ziemskie, zorganizowała wreszcie jako tako tę sprawę, zatrzymując sobie nadzór naczelny i ingerencyę ostaleczną. Z łona prac Komisji wychodzą pierwsze przepisy, związane z szkolnictwem ludowym, jak: „Przepis do szkół parafialnych” Massalskiego, rozdział XXIII. Projektu Ustaw Komisji Eduk. Narod. (odnoszący się do szkolnictwa parafialnego), a dalej „Powołności nauczyciela” Piramowicza, sławny Elementarz dla szkół parafialnych, Instrukcyje litewskie Massalskiego, Listy Bielickiego, prace Popławskiego, Narbutta, Kamionickiego itd.

(t. n.)

NADESLANI

Wszyscy muszą

BRON NIEWIESCIA

KINOTEATR LEW.

ciesząc się wielkiem powodzeniem, którą wyświetla dziś po raz ostatni

zobaczyć nadzwyczaj wesołą komedye w 5 aktach pt.

władowego na razie powodu, zajęło się śmiecie. — W tym samym prawie czasie w rzeczywistości przy ul. św. M. kolaja 1. 15, powstał groźny ogień kominiowy. — W obu wypadkach straż pożarna ogień ugasiła.

(x) Znowu ofiara nieostrożności. Po kilku godzinnych strasznych mękach zmarła wczoraj w tut. szpitalu 85-letnia Adolfina Ulkman. Staruszka, jak już wczoraj wspomnieliśmy, z powodu własnej nieostrożności, poddaws zapalania świecy doznała ciężkiego popięczenia, co też stało się przyczyną śmierci.

(—) Po nitce do kłębka. Wczoraj przedpołudniem aresztowała policja w mieszkaniu Anny Szumlańskiej przez właścicielki mieszkania Karola Mazura i Julę Lang. Aresztowani zeznali, iż na głównym dworcu przed kilku dniami skradli kilka zwolów materji damskiej w kratki i popielatej, przedwojennego wyrobu. Materję tę sprzedali Możeszowi i Racheli Czaczkesom za 17.000 mk. Ci ostatni zaś, po przeprowadzonej u nich rewizji przyznali się do kupna i oświadczyli, że część kuponej materji sprzedali Reginie Sommerowej właścicielce szynku w Zamarstynowie za 16.000 mk. Odebrana materję zdeponowano na policyj. sprawców kradzieży zamknięto w aresztach.

INWALIDOM, kalekom i cierpiącym na nogi poleca się Pierwszorzędny Zakład obuwia ortopedycznego L. Nowosada, Lwów, Słowackiego 6, naprzeciw głównej poczty. Liczne polecenia i świadectwa P. T. Lekarzy-specjalistów. 21386

Dwaj młodzi
inteligentni ludzie, przedstawiciele poważnej fabryki sukna z Kongresówki poszukują jednego lub dwóch legancko umeblowanych pokoi w śródmieściu przy inteligentnej rodzinie. Łaskawe oferty pod „MAR” do
Blona dzienników i ogłoszeń M. Brücka
Lwów, Kościuszki 2. 10230

EKONOMISTA.

Kursa giełdy lwowskiej.

Table with columns: Akcje bankowe, Akcje Towarz. handlowych i przemysłowych, and various bank names like Bank aks. zwiazkowy, Bank dyskontowy, etc.

Table with columns: Akcje Towarz. handlowych i przemysłowych, and various bank names like Tow. aks. brow. lwow., Tow. aks. Chodorow., etc.

Table with columns: Tow. aks. Gorka, Oikos, Waraz. Ska aks. budowy, etc.

Listy zastawne za sto marek (bez kosztów biży)

Table with columns: Bank malopolski dla han. 4 i pół pra., Bank hip. gal. 4 i pół pra., etc.

Obligacje 100 marek (bez kosztów biży)

Table with columns: Komun. Banku kraj. 4 i pół pra., Komun. Banku kraj. 4 pra., etc.

V. Waluty.

Table with columns: Ruble carskie po 100 rb., po 500 rb., drobne, dumskie po 1000 rb., etc.

VI. Dewizy.

Table with columns: Na Londys, Paryż, Zurych, Praga, Wiedeń, Berlin, Nowy Jork, etc.

VII. Rata bankowa.

Stopa eskontowa P. K. K. P. 6/4.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Małe obroty w 4 proc. listach zastawnych banku krajowego po 97 do 98. Poszukiwane akcje Banku przemysłowego po 615 i 620. Akcje Chodorowskie stale w podaży przy małym tylko popycie, transakcje po 3000, potem po 2975. W akcjach P. T. H. obroty po 1050.

Za Pezety chotano placić 1125, za Purowozy I. emisji żądano 4600.

Ruble słabsze, obce waluty również słabsze i bez obrotów.

W Krakowie płać za Pezety 1300, we Lwowie można je dostać po 1125 do 1175.

Z LWOWSKIEJ GIEŁDY NIEOFICJALNEJ.

Lwów, 16 marca. Tendencja znizkowa przez cały dzień, a nawet po południu wielka baixa. Dolary amerykańskie 820—830 — kanadyjskie 700—710 — Marki niemieckie 13.60 do 13.80 — Leje 12.50 do 12.60 — Korony czeskie 11.00 do 11.20 — Korony austriackie (1000) 1450—1500; stukoronówki 105—110; 20-koronówki 80—85 fen. (za koronę), 10-kor. 70 do 75 fen. — Ruble dumskie po 1000 rb. — 70 do 75 mk., po 250 — 50 do 55. Franki 60—63. Złote 20-kor. 3000—3050 mk.; 20-frankówki — 2900 do 2950; 10-rub lówki — 3800—3850. Dotary 780 do 785.

KRAK. CEDULA GIEŁDOWA.

Table with columns: Kraków, 15 marca, Papiery lokacyjne, Ofiar. Żądane, Transakcyja, and various bond types like 4 proc. pożycz kraj. z r. 1933, etc.

Akcje bankowe:

Table with columns: Polski Bank Przem., Bank hipoteczny, Bank Malopolski, Ziemiński Bank kredyt., Powsz. Bank kredytow, etc.

Waluty i dewizy.

Table with columns: Waluty, Cześć, and various currencies like Korony austriackie, Korony czesko-slowack., etc.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 16. marca. (Telei.) (s) Na wczorajszej giełdzie kompletny zastój. W papierach lokacyjnych i bankowych nie było transakcyi. Waluty zagraniczne doznały zwyżki: dolary i franki francuskie oraz marki niemieckie. Natomiast w papierach przemysłowych znacząca obniżka. Do-

skierwej zniżki oznaczyły akcyje Trzebini, żelaza o 500 punktów, Parowozu drugiej emisji o 150 punktów. Poza oficjalną giełdą robiono Pociąg po 1550, PTH. 1010, młode PTH. 800.

Kraków, 16. marca.

(Telef.) (s) Od wczoraj zauważono na giełdzie krakowskiej zwyżkę kursów papierów lokacyjnych, które od blisko roku stały na bardzo niskim, prawie beznadziejnym poziomie. Ten niski kurs tłumaczył się tem, że pułchność straciła wszelkie zaufanie do papierów procentowych, przynoszących netyko znaczny procent, ale narażających na utratę znacznej części kapitału przez ciągłą dewaluację pieniądza, sprawiającą, że za ulokowany dobry pieniądz otrzymywało w zamian kapitał, wprawdzie nominalnie równy, materialnie jednakowoż znacznie mniej wartościowy.

W ostatnich czasach nastąpił pewien zwrot w tym kierunku, który oznaczył się naprzód na giełdzie warszawskiej, gdzie papiery lokacyjne uzyskały kurs nawet powyżej pari. Za przykładem giełdy warszawskiej poszła i giełda krakowska. Zwrot ten przypisują usiłowaniam, zmierzającym do ustawodawczego uregulowania spłaty wierzytelności przedwojennych w sposób nie tak krzywdzący wierzycieli. Pierwszym widocznym skutkiem tych usiłowań była powzięta niedawno uchwała komisji sejmowej, zezwalająca wierzycielom na nieprzyjmowanie spłaty ich wierzytelności aż do ostatecznego uregulowania tej kwestyi. Zwyżka kursu papierów lokacyjnych tłumaczy się właśnie nadzieją korzystniejszej spłaty długów przedwojennych, zwłaszcza hipotecznych, do których należą w szczególności listy zastawne oraz obligi pożyczek krajowych, komunalnych, kolejowych

KURSA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, dnia 15 marca.

I. Papiery procentowa.

Obligacje:

Miasta stoł. Warszawy:

Wartość Trans. Żądano Poszukiwan

Akcyje: Trans. Żądano Poszuk

6 pro. 1915-1919 r.

Table with exchange rates for various currencies and bonds. Columns include '6 pro. 1917 r. za Mk. 100', '6 pro. Banku ziemskiego', and 'n. Listy zastawne'.

Waluty:

Table with exchange rates for various currencies. Columns include 'Waluty: żąd. poszuk.', 'Czeki: żąd. poszu.', and various currency entries like 'Ruble carskie po 100', 'Franki franc.', etc.

Giełda wiedeńska.

Wiedeń 15 marca.

(PAT.) Giełda z 14 marca. Renta majowa 99.50, Austr. renta koronowa 99.75, Austr. renta lutowa 100. Węgierska renta koronowa 255. Losy tureckie 440. Priorytety kolei północnej 4810. Anglobank 1522. Bankverein 1275. Bodenkreditanstalt 2925. Kreditanstalt 1380. Bank depozytowy 1120. Landbank 2890. Unionbank 1465. Zivnostenska Banka 3750. Mercur 10.8. Bank obrotowy 855. Kolej północna 24000. Kolej lwowsko-czerniowiecka 4800. Kolej południowa 3940. Austriackie koleje państwowe 5960. Alpy 8981. Berg und Huettten 14500. Krupp 1000. Poldihuette. Prager-Eisen 14.700. Rima 6330. Skoda 3948. Apollo 7875. Fanto 31000. Gal. Karpaty 18800. Zieleniewski 6020. Galicja 28.375. Schoednica. Siersza.

KURSA WIEDENSKIE.

Wiedeń, 15. marca.

(PAT) Kursy austriackiej Centrali dewiz z 15. marca 1921: Amsterdam 23600 - Zurich 11.650 - Berlin 1097 - Kopenhaga 12075 - Bruksela 5105 - Chrystyiania 11125 - Budapeszt 166 - Bukareszt 927.50 - Londyn 2730 - Praga 897 - Medyolan 2555 - Nowy Jork 689 - Paryż 4830 - Sofia 837.50 - Warszawa 79.50 - marki niemieckie 1097 - marki polskie 84.30 - franki francuskie 4790 - franki szwajcarskie 11587.50 - lewy bułgarskie 820 - lej rumuńskie 920 - liry włoskie 2555 - funty sterl. 2720 - dolary St. Zjednocz. 680 - ruble carskie 327 - noty holenderskie 23500 - noty duńskie 11.975 - noty norweskie 11025 - noty szwedzkie 15470 - korony czeskie 898 - korony węgierskie 164.75 - belgijskie 4980 - jugosłowiańskie 1905

DEWIZY PRASKIE.

Praga, 15. marca.

(PAT) Kursy dewiz z 15. marca 1921: Berlin 121.75 - Warszawa 8.60 - marki polskie 7.60 - marki niemieckie 121.75

DEWIZY BERLIŃSKIE.

Berlin, 15. marca.

(PAT) Kursy dewiz z 15. marca 1921:

WLES de GASTYNE et GERARD BOURGEOIS SYN NOCY.

POWIEŚĆ KINEMATOGRAFICZNA Wzmoczyła z francuskiego Zofia Lewakowska. (Ciąg dalszy)

Cóż mógł uczynić dla tych dwu nieszczęśliwych istot, którym był jedyną podporą?... Jakąż dać im pomoc, jaki ratunek?... Jak utrzymać je przy życiu?... W którą stronę tej bezdennej pustyni zwrócić swe kroki?... Krzykiem Matyasza obudzona ze snu zerwała się Edyta. Gwałtowny jej ruch przebudził i dziecko... Młodość zaczęła żałośnie płakać... Serce uderzało jak młotem w wychudzonej piersi nieszczęśliwej kobiety. Dławi ją ból i straszna trwoga. — Boże mój! — szepotała, nie pozwól na to! Umrzeć?... Miałabym umrzeć?... Osierocić moje dziecko?... Boże mój! dać żebym żyła! Przyjmę z pokorą wszystkie cierpienia i męki, zniosę wszelką nędzę, byle tylko żyć!... Pozwól mi Pani żyć dla mego dziecka! Podniosła się z ziemi i chwycić się, oparła na skale, poczem przygarb ona, jakby pod ciężarem cierpienia, wyszła z kryjówek. Niosąc synka na ręku, przyciskając go do serca, pleszczyła uciszając jego płacz. Instynktownie podeszła ku brzości, tonącemu w czarownej jasności podzwrotnikowej nocy. — Matyaszu! — zawołała w głuchym tkaniu...

Wierny sługa obrócił ku niej twarz dziwnie zmienioną, po której toczyły się łzy. Przeczulią jakiegoś nowego nieszczęścia. Rozglądnęła się wokół siebie, lecz nic nie dostrzegła, nie zauważyła nawet zniknięcia łodzi, leżącej dotąd na pasku. — Zwróciła oczy na kołyszące się łagodnie morze, lecz i tu nie znalazła nic osobliwego. Zadziwiła ją tylko, że donośne krzyki Matyasza, nie zwabiły do tej pory czterech majtków. Poruszona lekkim nerwowym drżeniem, jak zazwyczaj w chwilach silniejszego wzruszenia, spytała? — Gdzie oni? Rozpaczł wym ruchem ręki ukazał jej Matyasza bezmiar morza. I nowy wstał dzień nad ich rozpaczliwym losem, straszną nędzą i beznadziejnym opuszczeniem. I znowu żar słońca, skwarny upał, oślepiająca jasność, cały ten twarde surowy błękit nieba, bez końca i olbrzym pustyni! Od świtu Matyaszczyk rzucił się na poszukiwanie jakiegoś pożywienia. — Gdybym miał strzelbę, rzekł do Edyty, mógłbym ubić jakąś zwierzęcą czy ptactwo... Lecz nie mam nic, prócz dwu gołych rąk... Po upływie godziny powrócił, przynosząc kilka nędznych muszli. — To wszystko, co znalazłem, rzekł ze smutkiem. Co to za pożywienie dla mojej biednej pani! Pani taka osłabiona, wycieńczona... — Ależ nie, mój pocztowy Matyaszu, nie jestem tak słaba, jak przypuszczasz, rzekła Edyta, nadrabiając mą. Przymuszała się do zjedzenia obrzydliwych ślimaków, które ofiarował jej Ma-

tyasz, lecz wstręt nieprzewyciężony odrzucał ją od tej stawy. Ciałem jej wstrząsał silny dreszcz, zwyczajny zwiastun gorączki. Twarz powlekła się smagłą białością, oczy podkrążone miała czarnymi pręgami. — Proszę mnie posłuchać, rzekł Matyaszczyk energicznym i zdecydowanym, od wczoraj już noszę się z tą myślą... Trzeba coś postanowić! Ale pani musi być bardzo dzielna i musi tu na mnie czekać — sama jedna — to mę najwęższej boli, że muszę was tu zostawić... ale tak trzeba... Dobry pechur ze mnie. Niema przecież krajów bez ludzi. Trzeba tylko poszukać... Takakolwiek wioska, czy obozowisko... Czy plemię wędrownie... Cośkolwiek przecież być musi. Tak dalej zostać nie możemy, zatopieni w tych piaskach, zdani na łaskę losu... Sami za słabi, by wyruszać w drogę. A więc ja iść muszę — nie tracę nadziei, że coś znajdę! Wyrzaz przerażenia zabłysnął w wielkich, rozgorączkowanych oczach młodej kobiety, lecz nie odrzekła ni słowa. Zamęczało ją szalone pragnienie. Gardło i podniebienie tak były stwardniałe i chrupowate, jak kawał suchego drzewa; znosiła niewysłowione męczarnie. Wzięła mały, okrągły, gładki kamyczek i włożyła go do ust, Matyaszczyk zauważył ten ruch i serce ścisnęło mu się z bólu! Pragnienie! Najstraszniejsza z męczarni! Cóż da się jeszcze zaspokoić czemkolwiek. Są przecież stworzenia, które można złowić, są korzonki... Ale pragnienie... (C. d. n.)

Amsterdam 2170.30 — Bruksela 457 — Chry-
styania 1016.45 — Kopenhaga 1081.40 —
Sztokholm 1429.55 — Helsingfors 162.30 —
Włochy 230.75 — Nowy Jork 6305.50 — Pa-
ryż 437.55 — Szwajcarya 1071.40 — Hiszpania
871.70 — Wiedeń, kor. stempl. 14.48 — Praga
81.95 — Budapeszt 15.33 — dolary St. Zj. 6.
62.40 — franki belgijskie 455.50 — franki
francuskie 438.50 — franki szwajcarskie
1067.75 — funty szterl. 266.50 — liry włoskie
231.50 — marki polskie 7.55 — korony cz-
skie 81.40 — korony austr. stare 11.85 — ko-
rony austr. stempl. 9.15 — lei rumuńskie 8.90.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 15. marca.

(PAT) Początkowe kursa dewiz z 15.
marca 1921: Berlin 9.35 — Praga 7.65 — No-
wy Jork 190 — Austr. noty kor. stempl. 0.89
i pół — Budapeszt 1.43 — Bukareszt 7.95 —
Wiedeń 1.37 i pół — Medyolan 21.65 — Za-
grzeb 4 — Warszawa 0.70.

Zurych, 15. marca.

(PAT) Końcowe kursa dewiz z 15. marca
1921: Berlin 9.32 i pół — Praga 7.70 — Nowy
Jork 589.50 — Bruksela 42.50 — Paryż 40.65
— Sztokholm 134 — Madryt 82 — Austr. no-
ty kor. stempl. 0.87 i pół — Budapeszt 1.44 —
Bukareszt 7.90 — Wiedeń 1.40 — Holandia
202.60 — Londyn 22.97 i pół — Medyolan
21.65 — Kopenhaga 102 — Chrystyania 96 —
Buenos Aires 213 — Zagrzeb 4 — Warszawa
0.70.

Z TARGU LWOWSKIEGO

Lwów, 16 marca.

Mimo pięknej pogody i zwiększonego ruchu
na targach, mizerya aprowizacyjna trwa dalej.
Wczoraj wprawdzie przywiozło kilku wieśniaków
na rynek na furach ziemniaki i dzięki obecności
kontrolatorów targowych rozsprzedali je po cenach
taryfowych, ale mimo to ogólna sytuacja nie uległa
zmianie. Wczorajsze zjawienie się w mieście
grupy wieśniaków z ziemniakami należy powitać
jako jaskółkę, w ślad za którą — miejmy nadzie-
ję — włościanie ukrywający dotychczas skrzętnie
ziemniaki, czekając na najwyższe ceny, nieba-
wem zapasy swoje zwiózł do miasta. Transport
ten wpłynął natychmiast na niższą cenę ziemni-
ków na Rynku, tak, że wczoraj już można było je
otrzymać po 13—14 mk. za kilo. Za buraki płacono
po 15 mk., marchew 15 mk., cebula 32 mk., kapu-
sta kiszona 30 mk., jabłko 100 mk.

Za wiktuały płacono za kilo: mąka pszenna
140—150 mk., grysik pszenny 150 mk., kasza hre-
czana 90 mk., ryż 90, jagły 65, groch 45, fasola 60,
grysik kukur. 55, mąka kukur. 45, cukier biały 300,
cukier żółty 250 mk.

Za jedno jajo płacono 8—10 mk., za liter mleka
35 mk., za liter kwaśnej śmietany 80 mk., za kilo
masła 550 mk., za kilo sera 180 mk.

Za kilo białego chleba płacono 140 mk., ciem-
nego 80 mk., mała bułeczka 6 mk., większa 15 mk.

Kronika sportowa

Lwów, 16 marca.

Ważne zgromadzenie LKS. „Pogoń” odbędzie
się w piątek dnia 18 marca 1921, w sali „Sokoła-
Macierzy” przy ul. Zimorowicza o godz. 8 wie-
czór, w razie zaś braku kompletu także o godz.
8.30 wiecz. z prawomocnością uchwał. Porządek
dzienny: 1) Odczytanie protokołu i sprawozdanie
za r. 1920. 2) Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
3) Wybór nowego Wydziału 4) Wnioski i inter-
pelacje.

Z SALI SĄDOWEJ.

WIEJSCY RABUSIE.

Lwów, 16. marca.

(S) Przed sądem przysięgłych, któremu
przewodził r. Fija, stawali wczoraj Do-
rota Perchowicz i matka jego 70-letnia Han-
ka Perchowicz, oskarżeni o popełnienie sze-
regu rabunków w nocy z 1. grudnia 1918 w

mieszkanu Franciszki i Maryi Pyszko, za-
mieszkałych w Kopytowie, oraz tej samej no-
cy w mieszkaniu Moritza Sobla, zarządcy
dóbr w Bobiatynie. Po przeprowadzonej roz-
prawie sędziowie przysięgli zaprzeczyli winy
oskarżonych, a trybunał wydał wyrok uwal-
niający. Prokurator zgłosił zażalenie nieważ-
ności. Oskarżał prok. Hryniewiecki, bronił
adv. dr. Bromberg.

Wyszczególnienie placówek przemysłu krajowego.

Lwów, 16. marca.

Z tutejszych kół przemysłowych dowiaduje-
my się o niezwykłym wypadku wywłaszczenia
ważnej placówki rodzimego przemysłu. Fakt ten
omawiają żywo tutejsze sfery przemysłowe, wi-
dząc w nim poważne niebezpieczeństwo, grożące
rozwojowi przemysłu rodzimego.

Magistrat lwowski wydał firmie tutejszej
„Tlenol”, jako właścicielce Pierwszej Gal. Pralni
parowej dla wojska, operując się na odezwie zar-
ządu wojskowego, nakaz wywłaszczenia, wzy-
wający firmę, by w przeciągu kilku dni oddała
całą fabrykę wraz z urządzeniem Skarbowi na
własność, gdyż w razie przeciwnym użyte będą
środki przymusowe.

W uchwale swej powołał się Magistrat na u-
stawę z 11. kwietnia 1919 r., stanowiącą, iż w pe-
wnych wypadkach w czasie trwania wojny wy-
właszczoną być może własność prywatna.

Operacje wojenne na wszystkich frontach
skończyły się jednak już szczęśliwie, ustały tedy
wypadki zapotrzebowania nagłego, takiego, które
usprawiedliwiałoby przymusowe zarządzenia
wyjątkowe, wdzierające się w sferę praw prywa-
tno-prawnych. W wypadku wspomnianym zachod-
zi jednak ponadto okoliczność następująca:

Pierwsza Gal. Pralnia Parowa znajduje się
od listopada 1918 r. w wyłącznym i nieogranicz-
nym posiadaniu i użytkowaniu władzy wojskowej na
podstawie zawartego z właścicielami kontraktu
dzierżawy. Władze wojskowe mogą tedy fabrykę
tej używać wedle swej woli i w miarę potrzeby,
wywłaszczenie zatem jej na cele wojskowe jest
zupełnie niepotrzebne. Jeśli stan dzierżawy wy-
starczał władzom wojskowym przez cały czas
trwania wojny, to wystarczyć im powinien też
tuż przed zawarciem definitywnego pokoju.

Przeciw orzeczeniu Magistratu wpłynęły do
Namiestnictwa dwa rekursy, względnie zażalenia.
Przeciw uchwale tej Magistratu zaprotestowali
nie tylko właściciele fabryki, lecz także, pod wpły-
wem wrażenia, jakie uchwala ta wywołała wśród
przemysłowców tutejszych, Izba Handlowa i
Przemysłowa. I słusznie. Co dziś spotkało firmę
„Tlenol”, to jutro spotkać może inną fabrykę lub
inne przedsiębiorstwo. a obawa przed podobnymi
uchwałami Magistratu lwowskiego powoduje w
kółkach przemysłowych niechęć do uruchomienia i
odbudowy przemysłu, wyrzecz tedy mus skutki
złębne na rozwój całego przemysłu rodzimego.

Sprawą powyższą przytoczoną zająć się po-
winni bezzwłocznie Magistrat m. Lwowa, przed-
stawiciel Małopolski w Sejmie, tudzież właśc-
we władze cywilne i wojskowe w Warszawie.
Wymaga tego nieodzownie dobro przemysłu w
Małopolsce i całym państwie.

POSADY I PRACE

Magistra farmacyi poszukuje apteka Ettingera we
Lwowie. 9998

Magister farmacyi rutynowany, poszukuje posady lub
zastępstwa, Spanier, Stryi, 3-Maja 12. 9807

Magistra farmacyi poszukuje apteka Ettingera we Lwo-
wie. 10114

Rutynowany buchalter-korespondent biegły w nie-
mieckim, francuskim, angielskim, funkcjonaryusz du-
żego banku w Rosji, posiadający pierwszorzędne świa-
dectwa, poszukuje zajęcia. Zgłoszenia do Adm. „Gaz.
Por.” pod „Rutynowany”. 10217

Rysownika i chłopa przyjmie zakład litograficzny A.
Hege 6a, Bourlarda 3. 10237

Urzędnik poważnej instytucji finansowej, przyjmie od-
powiadnie zajęcie na godziny popołudniowe lub wie-
czorne. Zgłoszenia pod „Fachowiec” do Adm. okaz-
cielowi kwitu inseratowego. 10238

Jako towarzyszką, lektorką, nauczycielką rutynowaną,
lub zarządczynią kamienicy, poszukuje posady inteli-
gentna panna, Adm. „Gaz. Porannej” pod „Zamiana”,
dobre referencye. 10253

MIESZKANIA, LOKALE, SKŁADY

Dyplomowana nauczycielka języka francuskiego poszu-
kuje w śródmieściu pokoju za laicye. Zgłoszenia:
Biuro Sokolowskiego L. O. 10174

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Kupuje powieści polskie, francuskie, niemieckie oraz
księgozbiory „Lektor” Mikołaja 23. 9010

RYLANTY, dyamenty, perły, złoto, srebro, pre-
cyoza, sztuczne z by kupuje, wypłać najwyższą
wartość. STRAUCH, jubiler, Lwów, ul. Legionów 29.
10164

Okazy! Z powodu wyjazdu sprzedam kamienicę nową
z wolnym mieszkaniem. Wiadomość Ruska 3, sklep
obnwa. 10216

Komisowy skład mebli i rzeczy galanteryjnych, Pańska
11, Dom Ligi P. mocy Przemysłowej. Okazyjnie na
składzie: sypialnia, jadalnia luksusowa z 12 krze-
slami i rzeźb krytemi, salonik, bufala, otomany, biur-
ka luksusowe 10137

Austryackie pożyczki, renty kupuje Głęboka 21, l. p.,
drzwi na lewo. 10239

Kupię rower wolnobieg, ewentualnie używany. Zgło-
szena do Adm. pod „Rower”. 10250

KAMIENICĘ

Lwów, ulica Szumiańska 6, sprzedawca adwokat Schipper
ul. Podewskiego l. 8. 10243

ROZMAITĀ

Kapele sromiana i jedwabne przerabia modnie i ta-
no Topoinicka, Kopernika 1, nad apteką Mikołaja.
9921

Kostiumy, płaszcze, wykonuje elegancko i tanio. Kra-
wiec damski. Gliniańska 19. 10169

FARBY do materij
we wszystkich kolorach poleca 10189
S. FEDER, Lwów, Sykretuska 7.

Dr. Maksymilian Roller
ordynuje w chorobach dziecięcych od
godz. 2—4, ul. Kieparowska 4. 9955

Polskie Tow. Handlowe S. A.
Lwów, Kołłątaja 8, poleca do siewu wiosennego wieńca
ilość konicyzny czerwonej. 9990

Słomkowe i filc. KAPELUSZE

przerabia na najnowsze fasony Józef Tworzyjański,
gen. zast. Akc. Fabryki Kapeluszników w Myśleni-
cach — Składnica Lwów, ul. Kościelna l. 8 (Gmach
Izby Rękodzielniczej). 10019

Nowe kapelusze hurtownie dla odsprzedających.

OGŁOSZENIA

Kino Nowości, ul. Legionów 5
wyświetla nadzwyczajny program.
Dramat p. t.

REWOLUCYONISCI

Piękna kuzniczka LEDA NOVA. Nadto
arcywesela kameoja z Henna PORTEN
Graha w spodniach.

Pamiętajmy
o plebiscycie!

Dentysta Dr. WIKTOR leczenie zębów, wy-
mianie bez bólu, sztuczne
zęby najnowszy syste-
mów, plac Maryacki 7 (z zle K nr). 9.07

Kupuję rowery i gumy, plac
szary
wyższą cenę. **Jakób Rosenmann,** Lwów, Akademicka 26.
Przyjmuje rowery i gramofony do naprawy. 9205

Meble solidne

syjalnia, jadalnia, lampa duża i inne, do sprzedania,
ulica Nabelska l. 41, parter lewy. Tamże buki dem-
skie nowe nr. 39, pantofelki nr. 33 i buty męskie do
konnej jazdy s prawidłami firmy Schcer do sprzedania,
10240

KLINIKA GALANTERYJNA

LWÓW, pl. BERNARDYNSKI 2
naprawia i wyrabia wszelkie gal. wyroby skórkowe, jak
torebki damskie, portfele, teczki na akta etc., nadie-
prawia wyroby celluloidowe i kauczukowe, jak grzeb-
nie, klamry do włosów, wazeli gal. wyroby metalowe,
szklane, porcelanowe, majoliki etc. 6394

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO „MUNDUS”

Oddział we Lwowie: Ossolińskich 13
przyjmuje oferty na produkty rolne, maszyny rolni-
cze, artykuły spożywcze i gospodarskie, przy-
bory techniczne.
poleca fasole, zboże, mąkę amerykańską, kawę, her-
batę, produkty naftowe, smary do maszyn, wo-
zów etc. 10215
tylko w ładunkach wagonowych.

KORESPONDENTKI

rutynowanej polsko-niemieckiej, z szybkim piśmem ma-
szynowym, stenografią, znającą się dokładnie na bu-
chalterii i biensie, p szukujemy do prowadzenia biu-
ra fabrycznego i handlowego. **Bracia MALINOWSCY**
i Ska, Lwów, ul. Lwowski ch dzieci 56. Tel. 525. 10248

Ważne dla palących! Wata Grabolowa do papiero-
sów, wyrobu H. Kalińskiego,
polepsza smak tytoniu i wehlania nikotyng. Paczka
Mk. 15. Specjalna cygarniczka Mk. 5. Wysyłka po-
czątą od 6 paczek. Skład główny B. O. Kamiński, No-
wy Świat 55, Warszawa. 10276

Ameryk. urządzenia biurowe

w wielkim wyborze — poleca
firma **Tullusz Schrenzel i Sp.**
Lwów, pl. Smolki 4. 10000

Poszukuje się

Robotników i robotnic
dla firmy
Emanuel POBLAK i Syn
Hurtownia win i fabryka szam-
pana, Zniesienie. 10142

Zarząd dóbr Maćkowice,

o. p. Kosienice, stacya kol. Żurawica
ma na sprzedaż:
4 trawersy żelazne à 24 cm. grube a
8 m. długie, 6 trawers żelaznych à 16
cm. grubych a 10 m. długich i KO-
SIARKE Melichara w całkiem dobrym
stanie, znajdującą się w Syndykacie rol-
niczym w Krakowie. 10202

ZDOLNY ZASTĘPCA

z branży żelaznej, obznajomiony
również z branżą chemiczną, po-
szukiwany. Zgłoszenia między go-
dziną 1 a 3 po połud., przyjmuje
Dr. Bertold Nelken
Hotel Krakowski, pokój 221. 10218

TOWARZYSTWO TECHNICZNE „TETA” Sp. z o. p.

WE LWOWIE, ul. Sykstuska l. 44,

ZASTĘPSTWO POLSKO-SŁĄSKIEGO TOW. HANDLU ŻELAZEM

DOSTARCZA PO CENACH FABRYCZNYCH 10252

GÓRNOŚLĄSKIE ŻELAZO PROFILOWE ---

DŹWIGARY --- ŻELAZO HANDLOWE ---

BLACHE --- RURY --- STAL --- i t. p.

Dostawa szybka ze składów na pograniczu polskiem.

A. B. C. motory ropne i benzynowe

od 4 do 70 koni, do natychmiasto-
wego sprzedania.

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

J. H. DASCHER,

Lwów, Jagiellońska 24.

Wylączne zastępstwo na całą Polskę: Towar-
m t A. B. C. w Wiedniu, Guntramsdorf.

MEBLE TAP. CEROWANE

TAPETY, materace włosiane
i sprężynowe, CERATY na
stoły i gumowe MATERYE
meblowe, cho-niki dreluchy,
sienniki poleca 1019.

RICZALES I MARGULIES

Lwów — ul. Sykstuska 18.

Wytwórnia chemiczna

poszukuje przedstawicieli na
prowi cyi i zagranicę. W. a-
domość Dom handlowy Józef
NITECKI, Warszawa — ul.
Marszałkowska 63. 10205

KASY KONTROLNE

„NATIONAL”
specjalista dla napraw tychże
filia zamówień Lwów, Klei-
nowska 4. Gł wna c. ntrała
Kraków, Marka 25. 10214
Juliusz HECKER.

SPÓŁKA DLA OBROTU TOWAROWEGO

Z OBR. GDP. LWÓW — STAJNOCHY 2.

ODDZIAŁ ARTYKUŁÓW TECHNICZNYCH

UL. BOULARDA L. 5. (dawalej magazyn Biura surowców)

Oferuje pasy ponedowe różnego rodzaju, zeszywacze i łączniki
do spinania tychże, artykuły gum we, asbestowe, pakunki do
uszczelniania maszyn jakoteż uszczelniające płyty różnej jakości.
Armatury, różne metale, piły, pi-niki, tarcze do ostrzenia pił,
artykuły szmirglowe, przyrządy smarujące, masę do filtrowania
piwa i wina. Szpunty do beczek, buksze do szpuntów i korki.
Oliwy maszynowe i smary różnej jakości. 10254

Fabryka mydeł i laboratorium chemiczne WÓJTOWICZ i S-ka w ŁODZI

wyrob ająca mydła toaletowe na najlepszych francuskich eterach,
mydła w proszku i kawałkach do golenia, mydło do prania 63%.
Pxin do mycia głowy, Pudry i t. d.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że jeneralną reprezentację,
oraz wylączną sprzedaż naszych artykułów powierzyliśmy współ-
właścicielowi firmy naszej

p. INŻ. J. NITECKIEMU
WARSZAWA, Marszałkowska Nr. 63, Telef. 244-16.

Powołując się na powyższe zawiadomienie, npraszam Szanowną Klientelę
o tier wanie wszel ch zamówień i zapytań pod moim adresem. Jedno-
cześnie namieniam, iż niezależnie od wyżej wymienionych artykułów,
posiadam na składzie: kosy sycyjskie, sierpy, szranki i t. p. 10207

DOM HANDLO WY

Józef NITECKI

WARSZAWA, Marszałkowska 63, tel. 244-16.

Pamiętajmy o Śląsku!

Wszelkich żelaznych półfabrykatów

jak blachy, drutu, okrągłego żelaza betonowego
oraz żelaza sztabowego, płaskiego, kanciastego itd,
dostarcza na bardzo korzystnych warunkach

Berg-Hütten Produkte Handelsgesellschaft
m. b. H. Wiedeń.

Blizszych informacji udziela do 19. marca b. r. 10219
Dr. Bertold NELKEN, Hotel Krakowski, pokój Nr. 221.

Parowa wulkanizacja gum samochodowych i powozowych

specyalne aparaty na rozmiary: 765x90, 815 i 875x105, 820 i 880x120, 125, 135, 895 i 935x125, 135, 920x120, 125. **Zdeformowanie gum lub przepalenie wykluczone!** Najlepsze surowce, za wulkanizowane miejsca pełna gwarancja. Dla nabywców od nas gum nowych i oddających wozy do naprawy **znaczny opust!**

Dostarczamy wszystkie rozmiary gum pełnych i dętych. **Do sprzedania! 2 SAMOCHODY** osobowe, 2 ciężarowe. 10128

WARSZTATY MECHANICZNE DLA NAPRAWY SAMOCHODÓW
Czesław BOREK -- Władysław WERNER, Lwów, św. Michała 8.

ZA BRYLANTY

ZŁOTO, SREBRO, DYAMENTY, PLATYNĘ, płaci
najwyższe ceny 9797

Sega mistrz S. ALTHOLZ, Lwów, Pasaż Hausmana 5.

FABRYCZNY SKŁAD

wszelkich przyborów do instalacji elektrycznej jakoteż żarówki oszczędnościowe, me. Alow:

LUMEN LWÓW,
pi. Maryacki 4.
Mechanikom i odsprzedawcom większy rabat. 10234

Nadeszły!

Garnuszki elektr. domowe i podróżne w każdej miejsc. do użycia. — Skład elektr. lamp „LUMEN”, Lwów, pl. Maryacki 4. 10235

Obszerniejszego pomieszczenia

w śródmieściu poszukuję. Pośrednictwo będzie wynagrodzone. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Wieczornej” pod „J.nina”. 10236

Najlepsze NASIONA

GOSPODARCZE, WARZYWNE, KWIATOWE
poleca SKŁAD NASION 6284

Edmunda RIEDLA
WE LWOWIE, UL. RUTOWSKIEGO 3.
Cenniki na żądanie wysyłam opłatnie.

August Kolesza, mechanik,

Lwów, Sykstuska 10
Warsztat reperacyjny
wszelkich maszyn do
pisania, kopiowania,
rachowania i powie-
lania pism. Taśmy do
maszyn do pisania,
kałki i t. p. Kupuję
maszyny używane —
nawet polamane. —
Za każdą naprawę
daję gwarancję. 9341

TABLICE I NAPISY METALOWE

WYKONUJE NAJTAŃNIEJ
MAKS GLASERMAN
RYTOWNIK
LWÓW, UL. SYKSTUSKA 19.

9719a

Fabryka i Rafinerya cukru T. A. w Chodorowie.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Fabryki Rafineryi cukru T. A. w Chodorowie, uchwaliło dnia 7 lutego 1921 podwyższyć kapitał akcyjny Towarzystwa

z Mkp. 21,000.000 na Mkp. 63,000.000.

przez wydanie nowych 300.000 akcji po Mkp. 140 im. wart., upoważniając Radę Zawiadowczą do oznaczenia bliższych warunków tej emisji.

Powyzsze uchwały Walnego Zgromadzenia zatwierdzone zostały reskryptem Ministerstwa Skarbu, oraz Przemysłu i Handlu z dnia 28 lutego 1921 r. ogłoszonym w „Monitorze Polskim” nr. 51 z 4/3, 1921.

W myśl tego upoważnienia uchwaliła Rada Zawiadowcza w dniu 8 marca b. r. przeprowadzić na razie emisję sztuk 75.000 akcji im. wart. Mkp. 10,500.000 i rozpisuje niniejszem

Subskrypcję

wyłącznie dla dotychczasowych akcjonariuszów na następujących warunkach:

1. Dotychczasowym akcjonariuszom przysuguje prawo do poboru jednej nowej akcji na podstawie dwóch akcji poprzednich emisji.
2. Kurs emisyjny dla starych akcjonariuszów wynosi Mkp. 840 za sztukę.
3. Cenę kupna należy w całości złożyć przy zgłoszeniu prawa poboru gotówką z dopłatą Mkp. 60 od sztuki na koszt konfekcji.
4. Nowe akcje uczestniczą w zyskach Towarzystwa za rok bilansowy 1921/22.
5. Akcjonariusze winni przy zgłoszeniu prawa poboru przedłożyć swoje dawne akcje celem uwi docznienia na nich wykonania prawa poboru.
6. Termin subskrypcji upływa z dniem 15 kwietnia 1921 r., przyczem zaznacza się, że później nadeszłe zgłoszenia nie zostaną uwzględnione.

Zgłoszenia przyjmuje:

Polski Bank Przemysłowy, Zakład Główny we Lwowie, oraz jego Oddziały w Borysławiu, Dąbrowie górniczej, Drohobyczu, Gdańsku, Jasle, Krośnie, Krakowie, Rzeszowie, Sosnowcu i Stryju.
Śląski Bank Przemysłowy w Bielsku, oraz tego Filia w Cieszynie.
Bank Przemysłowy Warszawski w Warszawie, oraz tego Oddziały.

1020